

Pytanie klienta: **Mój dłużnik zmarł. Pozostawił po sobie czterech spadkobierców, którzy przyjęli spadek. Od którego z nich i w jakiej części mogę dochodzić spełnienia świadczenia?**

Na przedstawione pytanie, odpowiedzi należy szukać w kodeksie cywilnym. Zgodnie z art. 1034 § 1 i 2 k.c. **do chwili działu spadku** spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe. Jeżeli jeden ze spadkobierców spełnił świadczenie, może on żądać zwrotu od pozostałych spadkobierców w częściach, które odpowiadają wielkości ich udziałów, natomiast **od chwili działu spadku** spadkobiercy ponoszą odpowiedzialność za długi spadkowe w stosunku do wielkości udziałów.

Jak wynika z powyższego przepisu, możliwe są dwie sytuacje. Pierwsza, kiedy spadkobiercy nie przeprowadzili jeszcze działu spadku i druga, gdy zapadło prawomocne orzeczenie lub zawarto umowę w przedmiocie działu spadku.

W pierwszym przypadku, **gdy nie przeprowadzono działu spadku, spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe.** Zasady solidarnej odpowiedzialności dłużników zostały uregulowane w art. 366 § 1 i 2 k.c. zgodnie z którym „§ 1. Kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników). § 2. Aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela wszyscy dłużnicy solidarni pozostają zobowiązani.” Solidarna odpowiedzialność oznacza tyle, **że każdy ze spadkobierców odpowiada za dług w całości.** Także istnieje możliwość wystąpienia z roszczeniem spełnienia świadczenia, zarówno do wszystkich spadkobierców jak i do jednego z nich, bądź niektórych.

Możliwość żądania zaspokojenia przez wierzyciela prezentuje się odmiennie, gdy spadkobiercy dokonają działu spadku. Od tego momentu ustaje solidarna odpowiedzialność spadkobierców za długi spadkowe i **odpowiadają oni proporcjonalnie do wartości swojego udziału w spadku.** Przykładowo jeśli zmarły pozostawił po sobie dług w wysokości 10 000,00 zł a każdemu ze spadkobierców przypadł udział wynoszący ¼ spadku to wierzyciel może żądać osobno od każdego z nich zapłaty kwoty 2 500,00 zł.

Za datę działu spadku, tj. za datę od której ulega zmianie rodzaj odpowiedzialności za długi spadkowe, należy uznać datę uprawomocnienia się postanowienia w przedmiocie działu spadku lub w przypadku zawarcia umowy o dział spadku, daty jej zawarcia.

Podsumowując, odpowiedzialność za długi spadkowe zależy od tego, czy przeprowadzono dział spadku. Do czasu przeprowadzenia działu spadku, wierzyciel może dochodzić spełnienia świadczenia od każdego bądź wybranego spadkobiercy. Natomiast dochodzenie roszczeń po przeprowadzeniu działu spadku, możliwe jest od każdego ze spadkobierców z osobna, proporcjonalnie do ich udziału w spadku.